

Program a Bocskaiban

A KiVa-program

- Bizonyítottan hatékony iskolai program, melynek célja a bántalmazás megelőzése, valamint a bántalmazási esetek eredményes kezelése.
- A finnországi Turkui Egyetem kutatói dolgozták ki (a finn Oktatási és Kulturális Minisztérium támogatásával)
- A KiVa (*Kiusaamista Vastaan*) jelentése: „kedves” ill. „bántalmazás-ellenes”
- Finnországban az iskolák 90%-a alkalmazza (alapoktatásban, 1–9. osztályokban, 7–15 év közötti gyerekeknél)

A KiVa-program céljai

- A bántalmazás visszaszorítása
- Újabb bántalmazási esetek megelőzése
- A bántalmazás negatív hatásainak minimalizálása
- DE, a diákok sok más fontos dolgot is megtanulnak a segítségével:
  - Mások iránti tiszteletet
  - A csoportnyomásnak való ellenállást
  - Felelősségvállalást

A KiVa-program

Jellemzői:

- **Univerzális (egész csoportra vonatkozó) tevékenységek ÉS konkrét esetek kezelése**
- Nagy mennyiségű anyag és eszköz (nem csupán „filozófia”)
- Virtuális tanulási környezet használata
- Az egész közösségre kiterjed
- Szisztematikusabb, mint a legtöbb bántalmazás-ellenes program

Mit nevezünk bántalmazásnak?

- A bántalmazás agresszív, sértő viselkedés, amely
  - szándékos
  - ismétlődő
  - olyan személy ellen irányul, aki testi ereje, teljesítménye vagy a közösségben elfoglalt helye szempontjából nincs egyenlő helyzetben a bántalmazóval

Mit NEM nevezünk bántalmazásnak

- A bántalmazás nem...
  - konfliktus
  - vita
  - verekedés
- ...hanem egy olyan elnyomó kapcsolat, ahol egyenlőtlenek az erőviszonyok.
- Átlagosan az iskolás korú gyermekek 10%-át bántalmazzák rendszeresen.

A bántalmazás formái

- A bántalmazás leggyakoribb formái: gúnyolódás, nyilvános megszégyenítés (nevetségessé tétel)
- Az indirekt/közvetett bántalmazás lehet egy személy csoportból való kizárása, vagy pletykák terjesztése
- A fizikai bántalmazás lehet lökdösődés, verekedés, rugdosás, stb.
- Az internetes bántalmazás (cyberbullying) egy viszonylag új formája a bántalmazásnak, mely során számítógépet, telefont használ a bántalmazó diák

BÁNTALMAZÓ

CSATLÓS

**ÁLDOZAT
VÉDELMEZŐJE**

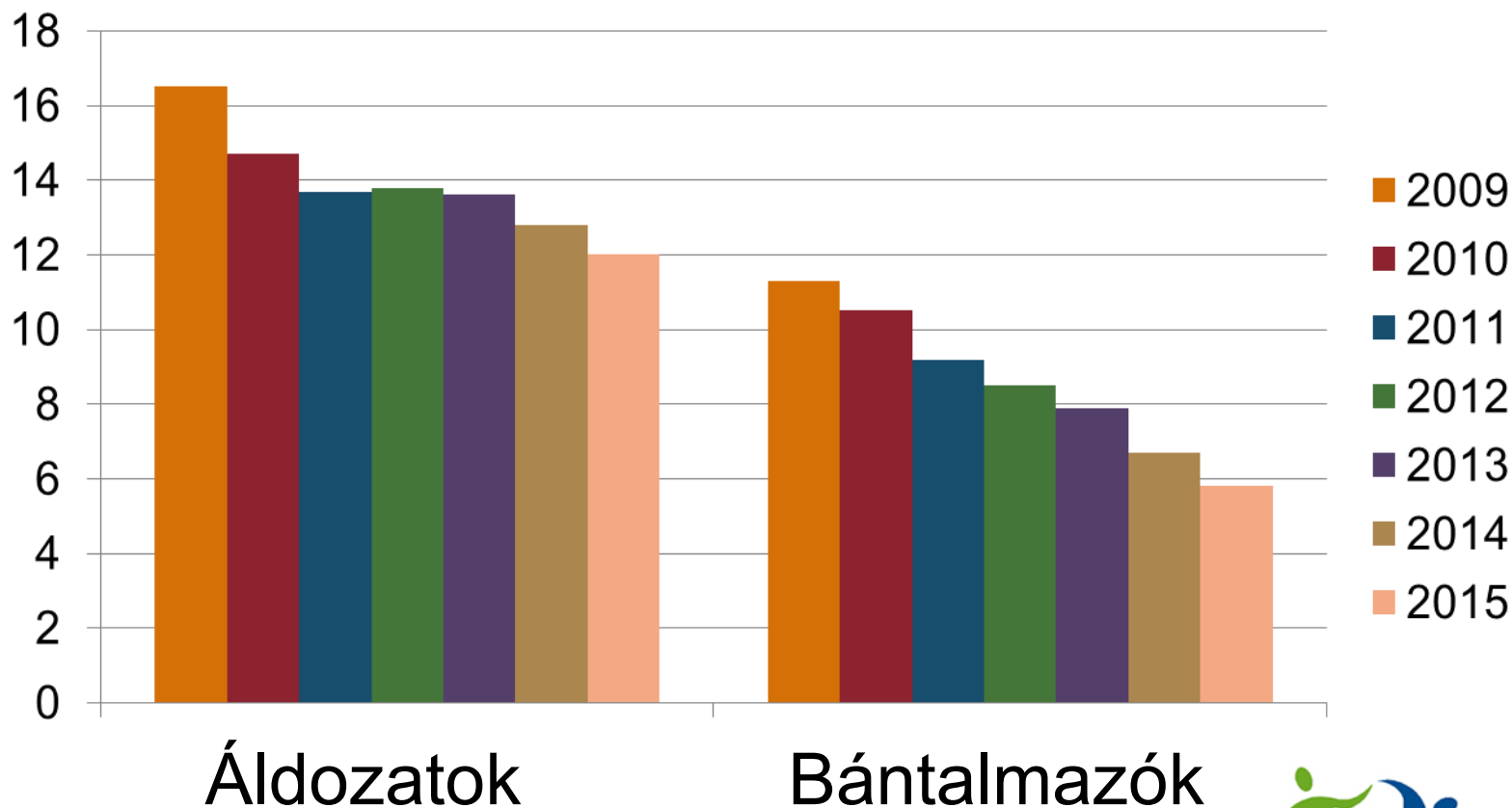
TÁMOGATÓ

KÍVÜLÁLLÓ

A KiVa hatékonysága: a KiVa-iskolákban a bántalmazásban érintett diákok aránya Finnországban 2009-2015 között

- Fontos, hogy minden diák megértse, ő is tehet a változásért!
  - „Tegyünk együtt a bántalmazás ellen!”
  - „Állítsuk meg a bántalmazást közösen!”

Ez a KiVa-program alap gondolata

A KiVa-program kulcselemei

- Univerzális tevékenységek
  - Éves állapotfelmérés
  - Poszterek
  - Láthatósági mellények a felügyelő tanárok számára
  - **KiVa foglalkozások**
    - A kiválasztott osztályokban zajlanak a tanév során
  - Szülői tájékoztató
  - <http://www.kivaprogram.net/hu/szuloi-kezikonyv/szuloi-kezikonyv>
- Esetkezelés: akut bántalmazási esetek kezelése
  - Az iskolai KiVa-team + az osztályfőnök
    - *Kik a KiVa-team tagjai az iskolánkban?*

KiVa-foglalkozások

- A tanórák célja, hogy
  - a gyerekek megértsék a csoport szerepét a bántalmazás kialakulásában és fennmaradásában
  - empátiát ébresszenek az áldozattal szemben
  - a gyerekek megtanulják, milyen módon támogathatják az áldozatot, és megakadályozzák a bántalmazás előfordulását a közösségükben

Tevékenységek a foglalkozások során

Közös megvitatás

Feladatok a munkafüzetben

Kiscsoportos beszélgetés

Kisfilmek

Aktivitás

A KiVa számítógépes játék

- Bántalmazás-ellenes számítógépes játék
- Szorosan kapcsolódik a KiVa-foglalkozásokhoz
- A foglalkozások között és/vagy alatt játszhatnak vele (akár otthon is, internet kapcsolattal)
- <http://data.kivakoulu.fi/game2/hu/login.html>

Ajánlott beosztás; Unit 2

Hónap	Fejezet	Számítógépes játék
Szeptember	1. fejezet	
Október	2. fejezet	
November	3. fejezet	1. szint
December	4. fejezet	
Január	5. fejezet	2. szint
Február	6. fejezet	
Március	7. fejezet	3. szint
Április	8. fejezet	4. szint
Május	9. fejezet	
Június	10. fejezet	5. szint

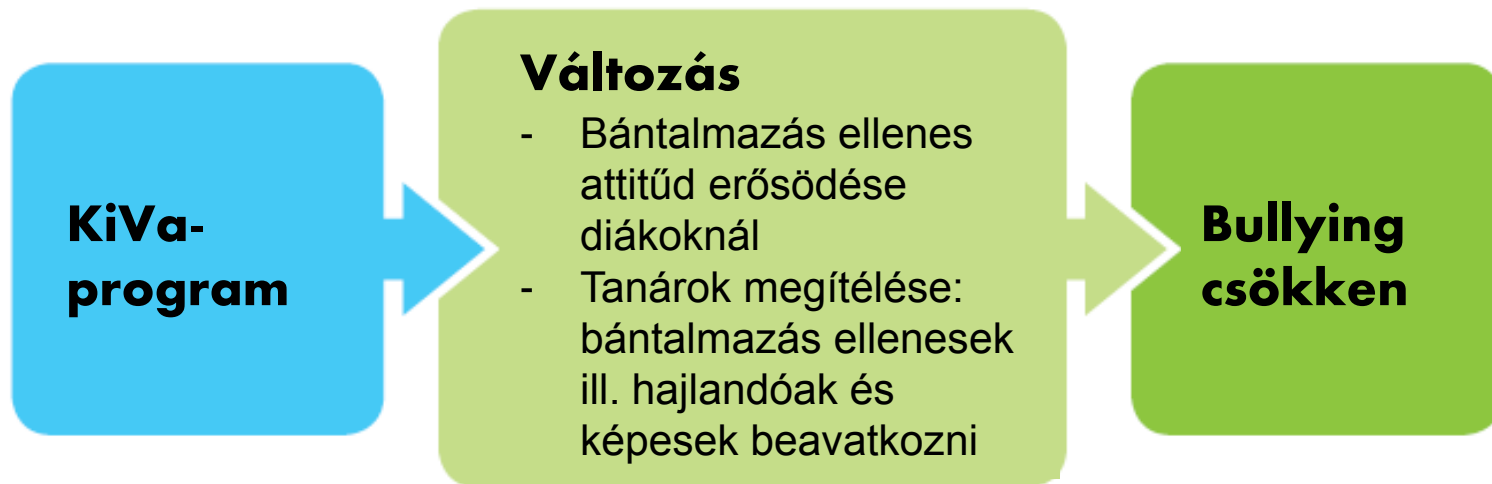
A szülők tájékoztatása

- Szülői KiVa-tájékoztató
- Szülői találkozó
- Szülői tájékoztató füzet:
- <http://www.kivaprogram.net/hu/szuloi-kezikonyv/szuloi-kezikonyv>
- Általános információk a bántalmazásról és a KiVa programról
  - Információk a szülők részére arról, hogyan segíthetnek a bántalmazás megelőzésében és bántalmazásban érintett gyermekük támogatásában

Mi közvetíti a program hatását?

Esetkezelés

- A KiVa-team (2-3 fő)
  - Minden programban résztvevő iskolában van KiVa-team, amely az akut bántalmazási eseteket kezeli.

Esetkezelés

- **KiVa-team:** beszélgetés az érintett gyerekekkel

1. Áldozattal

2. Bántalmazókkal

Konfrontatív megközelítés

Non-konfrontatív megközelítés

- **Osztályfőnök:** beszélgetés azokkal az osztálytársakkal, akik nem vettek részt a bántalmazásban: „Szükség van a segítségedre!”
- **Utánkövető beszélgetések az érintettekkel**

BÁNTALMAZÁSRÓL VAN SZÓ?

IGEN

NEM

KIVA-TEAM

Beszélgetés a bántalmazott diákkal:
„Segítek neked! Mondd el, mi történt.”

Egyéni megbeszélés azokkal a diákokkal,
akik részt vettek bántalmazásban

Csoportos megbeszélés azokkal a diákokkal,
akik részt vettek bántalmazásban.
„Mire vállaltunk kötelezettséget?”

Utánkövető beszélgetés az áldozattal:
„Változott a helyzet?”

Utánkövető beszélgetés azokkal a diákokkal,
akik részt vettek bántalmazásban
(+ az áldozat?): „Hogyan lehetünk biztosak
abban, hogy többet nem fordul elő ilyen
bántalmazás?”

Az osztályfőnök kezeli az esetet

OSZTÁLYFŐNÖK

Beszélgetés az áldozat osztálytársaival:
“Szükség van a segítségedre!”

A KiVa-program “mellékhatásai”

Számos pozitív mellékhatása van

- Jobb iskolai légkör
  - „Az osztályomban jó a légkör”
  - „Gyakran segítjük egymást az osztályban”
  - „Örülök, hogy ebbe az osztályba járok”
- Növekvő iskolai motiváció
  - *„A tanulás örömet okoz számomra”*
  - *„Szeretek tanulni”*
  - *„Jól teljesítek az iskolában”*

Amit előre el kell dönteni

- A KiVa-foglalkozások beillesztése a tanmenetbe
- A KiVa-team időbeosztása
- Az esetek jelentésének menete a KiVa-team felé
- A KiVa-mellények tárolási helye
- A KiVa-poszterek elhelyezése

BiKiVa

KiVa-szabályok

- 1., Mindenkinek megadjuk a tiszteletet!
- 2., Együtt olyan közösséget alkotunk, ahol mindenki jól érzi magát!
- 3., Nem bántalmazzuk egymást!
- 4., Fellépünk a rejtett bántalmazás ellen!
- 5., Együtt érünk a bántalmazóhoz!
- 6., Nem csatlakozunk a bántalmazóhoz, nem bíratjuk a bántalmazót!
- 7., Megvédjük és támogatjuk azokat, akiket bántalmaznak!
- 8., Jelzük egy felnőttnek a bántalmazást!

Kati néni

szuper volt!
üdv. P. Juci

További információk...

www.kivaprogram.net/hu

A KiVa-program egy eszköz, amit használni kell – nem működik magától!

7/11/2014/ Szülői-kezikönyv / Szülői-kezikönyv

Szakirodalom:

Buda Mariann: Online kutatás - Értelmezési kísérlet hazai és nemzetközi kontextusban

dr. Jármí Éva - dr. Péter-Szarka Szilvia - Fehérpataky Balázs: A KiVa-program hazai adaptálásának lehetőségei

Iskolai agresszió, online és hagyományos zaklatás vizsgálata az iskolai közérzet alakulásával és az alkalmazott pedagógiai és konfliktuskezelési eszközökkel összefüggésben - TÁMOP-3.1.1-11/1-2012-0001 Zárótanulmány (témavezető: Fehérpataky Balázs, szerző: Stieber-Klemm Bettina)

